

2. Абламський С. *Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні: моногр.* С. Є. Абламський, за заг. ред. О. О. Юхна. Харків, 2015. 240 с.

3. Кричун Ю. *Окремі проблемні питання інституту потерпілого в кримінальному процесі. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки.* №3. 2015. с. 121

4. *Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 15 квіт. 2023 р.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

5. *Постанова Пленуму Верховного суду України “Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи” від 27.02.2009 року №1.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_001700-09#Text

6. *Постанова Пленуму Верховного суду України “Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди” від 31.03.1995 року №4.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text>

7. *Грошевий Ю. М. Юридична особа як потерпілий у кримінальному провадженні. Державна політика у сфері захисту прав потерпілого від кримінальних правопорушень в Україні : матеріали круглого столу (Харків, 25 квіт. 2013 р.). Харків : Право, 2013. С. 9–11.*

УДК 347.78.03

*М.С. Серба, студентка гр. 401-ГД
Наук. керівник - к.ю.н., доц. О.О. Скрильник
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ

За останні роки штучний інтелект (ШІ) став частиною нашого повсякденного життя. Одним з найбільш відомих прикладів ШІ є чат-боти, які здатні автоматично відповідати на запитання та виконувати різні завдання. Із розвитком цієї технології виникають питання щодо законодавчого регулювання створення та використання чат-ботів.

Сьогодні чат-боти стають важливими через різноманітні технічні функції.

На технічному рівні чат-бот – це програма штучного інтелекту, яка імітує інтерактивну розмову людини за допомогою ключових, заздалегідь розрахованих фраз користувача, та слухових або текстових сигналів [4].

Чат-боти можна налаштувати в месенджерах та соцмережах (Telegram, Viber, Facebook, WhatsApp та інші), на сайтах, у мобільних додатках, системах управління (Siri), голосових помічниках (Google Assistant, Cortana) тощо.

У 2020 році українським урядом було затверджено «Концепцію розвитку штучного інтелекту», де штучний інтелект (ШІ) визначається як

комп'ютерна програма. Відповідно до цього правове регулювання використання ШІ – таке ж, як і в інших програмних продуктах [6].

Незважаючи на те, що чат-боти піднімають широкий спектр юридичних питань, зокрема, питання про збір персональних даних, безпеку зберігання даних і конфіденційність, подальше зв'язування даних, перепрофілювання тощо, на сьогодні в Україні немає спеціального законодавства, яке б регулювало створення та використання чат-ботів.

На даний момент, використання чат-ботів регулюється загальним законодавством про захист персональних даних, яке містить вимоги щодо збору, обробки та зберігання інформації. Також, Конституція України передбачає захист прав громадян на конфіденційність інформації, що надходить до органів влади та інших суб'єктів.

Основним документом, що регулює питання захисту персональних даних в Україні, є Закон України «Про захист персональних даних» [3]. Цей закон встановлює правила збору, зберігання, використання та поширення персональних даних користувачів, які взаємодіють з чат-ботом. Це означає, що оператор чат-бота повинен забезпечити надійність збереження даних, їх конфіденційність та недоступність для сторонніх осіб. Оператор повинен також отримати згоду користувачів на обробку їх персональних даних та повідомити їх про цілі та обсяги обробки даних.

Крім того, розробка та використання програмного забезпечення чат-ботів підпадає під дію Закону України «Про авторське право і суміжні права» [1]. Цей закон встановлює правила використання інтелектуальної власності, зокрема, програмне забезпечення, створене для чат-ботів. Згідно з цим законом, власниками авторського права є автори чат-бота або особи, які мають право на спадщину авторського права. Ці особи мають виключні права на використання своєї інтелектуальної власності, включаючи програмне забезпечення, яке використовується в чат-ботах.

Говорячи про функціонал, необхідно не забувати про можливість використання чат-ботом публічної інформації у формі відкритих даних. Використання й обробка такої інформації регулюється Законом України «Про доступ до публічної інформації» [2, 5]. Цей закон встановлює правила доступу до публічної інформації, а також правила її збору, обробки та поширення. Згідно з цим законом, публічна інформація є відкритою для всіх, хто бажає отримати її. Однак, якщо така інформація містить персональні дані, то при її обробці необхідно дотримуватися вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Під час створення та використання чат-ботів необхідні правила, які встановлені провайдерами месенджерів, у яких вони використовуються (наприклад, Facebook Messenger, Telegram, Viber тощо). До таких правил належать, наприклад, обмеження на рекламу, заборону використання зображень, що порушують авторські права, використання персональних даних користувачів тощо.

Отже, з урахуванням швидкого розвитку технологій та застосування штучного інтелекту, необхідність у визначенні правового статусу чат-ботів та їх відповідальності стає все більш актуальною. Відсутність спеціалізованого законодавства, яке б врегулювало питання створення та використання чат-ботів, може створити проблеми у майбутньому. Тому, необхідно ретельно вивчити питання та обговорити можливість створення відповідного законодавства, яке б дозволило ефективно використовувати можливості чат-ботів, забезпечуючи при цьому захист прав та інтересів користувачів.

Література:

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ : станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 24.04.2023).

2. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI : станом на 27 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 24.04.2023).

3. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI: станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 25.04.2023).

4. Чат-бот. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Чат-бот> (дата звернення: 21.04.2023).

5. Чат-боти як учасники правовідносин. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010483 (дата звернення: 20.04.2023).

6. Штучний інтелект і дезінформація: можливості та ризики в умовах війни. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3691961-stucnij-intelekt-i-dezinformacia-mozlivosti-ta-riziki-v-umovah-vijni.html> (дата звернення: 22.04.2023).

УДК 347.132

*К.В. Вангельєва, студентка гр. 401-ГД
Наук. керівник - к.ю.н., доц. О.О. Скрильник
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В КАДРОВОМУ ДІЛОВОДСТВІ

Документообіг є важливою ланкою в діловодстві, він є системою, яка матеріалізує процеси збору, перетворення, зберігання та використання інформації. Одним із найважливіших відділів установи, який застосовує документообіг є відділ кадрової служби. Основними завданнями кадрової служби є: задоволення попиту підприємства, установи чи організації на працівників як в якісному, так і в кількісному відношенні; оформлення документації щодо особового складу: накази про прийняття, переведення, звільнення працівників та надання відпусток; ведення та облік кадрових книжок, реєстрація документів за кадрами. Це все передбачає великий